

Chyby při kompostování a jejich řešení

Tato kapitola byla přejata z průvodce kompostováním od firmy JRK. Tuto příručku lze všem doporučit. Na přípravě této příručky se podílel Branislav Moňok z SPZ Košice, který se bioodpadům a kompostování věnuje mnoho let. Jeho rady jsou ověřené a vyzkoušené v praxi.

Univerzální řešení problému

Kompostovaný materiál překopeme. Každé prokopání provzdušňuje kompostovaný materiál a tím zvyšuje aktivitu mikroorganismů, teplotu a urychluje rozklad. Při překopávání bychom měli sledovat i zápach a vlhkost materiálů. Zároveň se dají provést i další potřebné korektury.

Vysušení kompostovaného materiálu

K vysušení materiálu dochází v horkém letním období. Pokud v kompostu chybí vlhkost, procesy se zastaví. Kompostér je třeba mít umístěn ve stínu a sledovat vlhkost materiálu. V případě potřeby ho prolít nebo přidat čerstvě pokosenou zelenou trávu.

Zápach z kompostu, promočený kompost

Promočený kompost se snadno pozná po nepříjemném zápachu. Tento problém vzniká, když do kompostéru dáme najednou velké množství vlhkých dusíkatých materiálů (čerstvě posečená tráva, odpad ze zeleniny a ovoce) bez toho, abychom je smíchali se suchým hrubším materiálem. Nutno napravit a promíchat dodatečně.

Nadměrný výskyt mušek

Při kompostování kuchyňských odpadů a většího množství odpadů z ovoce se v kompostérech obvykle objeví tzv. vinné mušky. V teple a v bezvětrí se cítí dobře a rozmnožují se velmi rychle. Opět je to signál vysoké vlhkosti. Pomůže přimíchání suššího materiálu a překrytí. Kuchyňské odpady je třeba zahrabat alespoň 10 cm pod povrch.

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfpz.cz

Domácí kompostování

kuchyňských

odpadů

Na zahradách a v domácnostech vzniká velké množství různorodého biologického odpadu, který lze doma snadno zpracovat a přeměnit na kompost. Skutečnost je však taková, že pokud domácnosti nejsou k tomuto kroku motivovány, končí často tyto odpady v popelnici.

Příklad: Rozbory směsného odpadu ve venkovské zástavbě na Vysočině v roce 2012 ukázaly, že popelnice obsahují 14 % zahradních a 14 % kuchyňských dobře kompostovatelných odpadů (bez kostí, masa, mléčných výrobků, vařeného jídla, záruční dobou prošlých potravin).

Výhody domácího kompostování kuchyňských bioodpadů:

- » obohacení kompostu o materiál bohatý na živiny
- » omezení produkce zbytkového odpadu, snížení nákladů na jeho likvidaci

Kuchyňské odpady vhodné ke kompostování:

- » zbytky zeleniny všeho druhu, velké kusy je doporučeno zmenšit (zbytek melounu, kusy dýně)
- » zbytky ovoce včetně tropického ovoce (větší množství ovoce je vhodné smíchat se sušším materiálem, tropické ovoce je doporučeno pokrájet a zahrabat do kompostu)
- » sáčky od čaje, kávová sedlina (i s filtračním papírem, papírovým sáčkem)
- » skořápky od ořechů
- » skořápky od vajec (vhodné usušit a nadrtit, v kompostu se rozkládají velmi pomalu)
- » rostlinný olej (v menším množství, nechat nasáknout do papíru)
- » kuchyňské utěrky (v menším množství, k rozkladu potřebují být vlhké)
- » papírové obaly od vajčích (natrhat na menší kusy, smíchat s vlhčím materiálem)
- » zbytky vařených jídel (jen v malém množství, zahrabat do kompostu, lákají potkany)
- » kosti (nutno namlít či podrtit, lákají psy a kočky)
- » suché pečivo (vhodnější je suché pečivo sbírat jako krmivo pro zvířata)

Postup při kompostování kuchyňských odpadů:

Kuchyňské odpady obsahují obvykle více vody a dusíku. Proto je důležité je promíchat se suchým uhlíkatým materiálem jako jsou papír, piliny, seno, sláma či suché listí. Obvykle stačí dodržovat optimální vlhkost. Když materiál ke kompostování v ruce zmáčknete, měl by držet tvar a mělo by se objevit maximálně několik kapiček vody. Přidáním suššího materiálu se současně optimalizuje poměr uhlíku a dusíku v kompostu (optimální poměr je 30:1).

Tabulka: Poměr uhlíku a dusíku v některých materiálech

Surovina	C:N	Surovina	C:N
odpad z kuchyně	15:1	listí ovocných stromů	40:1
posečená tráva	20:1	dřevní štěpka	150:1
odpad ze zahrady	40:1	papír, karton	350:1

Sběr kuchyňských bioodpadů:

Ke sběru kuchyňských bioodpadů není třeba speciálních nádob. Zvláště pokud kompostér není umístěn příliš daleko od domu. Plastový kyblík o objemu 5 litrů je plně vyhovující. Hlavní výhodou dnes nabízených košů na bioodpad je to, že je není nutno vynášet tak často. Musíme k nim ale kupovat speciální paropropustné sáčky, což sběr prodražuje.

Kompostování v plastových kompostérech

Díky dotacím z Operačního programu životní prostředí začaly obce pro domácnosti nakupovat ve velkém plastové kompostéry. Hlavní výhodou kompostování v plastových kompostérech je to, že dokážeme jednodušším způsobem cíleně korigovat rozklad kompostovaného materiálu.

Na dno kompostéru je vhodné dát vrstvu hrubšího materiálu (5 cm), třeba nastříhané drobné větvičky s listy. Pak již lze vrstvit jednotlivé druhy materiálu. Přitom je dobré míchat trávu s listím, hrubší materiál s drobným, vlhčí se sušším. Občas lze přidat trochu již hotového kompostu.

Zatímco při kompostování na hromadě je pro zahřátí kompostu třeba nakupit minimálně 1 m³ materiálu, u plastového kompostéru je to přece jenom o něco méně. K dosažení hygienizační teploty 50 °C je třeba do kompostéru přidat čerstvě posekanou trávu z plochy asi 10 krát 10 metrů a smíchat ji s materiálem v kompostéru.

V případě, že materiál do kompostéru přidáváme postupně, rozklad probíhá za studena. To nevadí. Ovšem musíme počítat s tím, že proces bude pomalejší a neproběhne fáze hygienizace (materiál se nezahřeje). Do kompostu bychom tedy neměli dávat chorobami napadané rostliny.

Výjimkou je studené kompostování, při kterém do kompostéru přidáváme dusíkaté vápno. To semena plevelů a různé škůdce zničí. Přidávat ho můžeme vždy po navršení 20-25 cm materiálu, asi 100 gramů na 1 m². Celkově ho přidáme asi 0,5 kg na 1 m³.